

СПРАВА «БІЛА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE BILA AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 36245/12 та 10 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 20 грудня 2018 року

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявники скаржилися за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на порушення принципу рівності сторін в апеляційному провадженні у зв'язку з неповідомленням їх про апеляційні скарги відповідачів.

Розглянувши скарги заявників, Європейський суд вказав, що принцип рівності сторін вимагає надання кожній стороні розумної можливості представляти свою справу за таких умов, які не ставлять її у явно гірше становище порівняно з протилежною стороною. Крім цього, кожній стороні має бути забезпечена можливість ознайомитись із зауваженнями або доказами, наданими іншою стороною, у тому числі з апеляційною скаргою іншої сторони, та надати власні зауваження з цього приводу.

Європейський суд вирішив, що національні суди, розглянувши подані у справах заявників апеляційні скарги та не здійснивши спроб дізнатись, чи були вони вручені заявникам або чи були заявники повідомлені про апеляційні скарги будь-яким іншим чином, позбавили їх можливості надати зауваження щодо поданих у їхніх справах апеляційних скарг та не виконали свого зобов'язання щодо дотримання закріплених у статті 6 Конвенції принципу рівності сторін. Отже, було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Заявники у своїх заявах №№ 15850/13, 24909/13 та 17387/14 висували інші скарги, які також порушували питання за статтею 6 Конвенції, з огляду на відповідну усталену практику Суду. Розглянувши всі наявні у нього матеріали, Європейський суд дійшов висновку про порушення Конвенції у світлі його висновків у рішеннях у справах «Устименко проти України» (*Ustimenko. Ukraine*, заява № 32053/13, від 29 жовтня 2015 року) та «Пономарьов проти України» (*Ponomaryovv. Ukraine*, заява № 3236/03, від 3 квітня 2008 року).

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Вирішує об'єднати заяви;

2. Вирішує, що пані Товстокор, дружина заявитика у заяві № 17387/14, має *locus standi* у провадженні;

3. Оголошує заяви прийнятними;

4. Постановляє, що ці скарги свідчать про порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з несправедливістю цивільних проваджень;

5. Постановляє, що було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо інших скарг, поданих відповідно до усталеної практики Суду (див. таблицю у додатку);

6. Постановляє, що

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявити-кам суми, зазначені у таблиці в додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нарахуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.»